

DEE-004-008210 Seat No. _____

B. Ed. (Basic) (Sem. II) (CBCS) Examination

May/June - 2015

Social Science Content

(સામાજિક વિજ્ઞાન વિષયવસ્તુ)

Faculty Code : 004

Subject Code : 008210

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના :**
- (૧) વિભાગ-૧ના બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
  - (૨) વિભાગ-૨ના પ્રશ્નોના માંગ્યા મુજબ ઉત્તર લખવા.
  - (૩) બંને વિભાગના ઉત્તરો મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ લખવા.
  - (૪) આપેલા પ્રશ્નોનો એક જ જવાબ માન્ય ગણવામાં આવશે. વધારાના જવાબો અમાન્ય ઠરશે.

વિભાગ - ૧

૧ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

૨૦

(૧) વિશ્વ વારસાના સ્મારકોની યાદીમાં ભારતનાં કેટલાં સ્મારકોનો સમાવેશ કરેલ છે ?

- (A) ૦૭
- (B) ૧૭
- (C) ૦૪
- (D) ૧૫

(૨) “ઢાઈ દિનકા ઝોપડા” એ શું છે ?

- (A) મંદિર
- (B) મસ્જિદ
- (C) મરેલ
- (D) દેવળ

(૩) કાદમ્બરીની રચના કોણે કરી ?

- (A) ઋગ્વેદ
- (B) અષ્ટાધ્યાયી
- (C) મર્મધ્યાયી
- (D) યજુર્વેદ

(૪) માનવ સમાજ અને પ્રાણી વચ્ચે પાયાનો તફાવત કયો છે ?

- (A) વારસો
- (B) પ્રકૃતિ
- (C) સંસ્કૃતિ
- (D) પરંપરાઓ

(૫) પ્રાચીન ભારતીય સાહિત્યમાંથી કેટલી કલાઓ વિશે જાણવા મળે છે ?

- (A) બાસઠ
- (B) પાંસઠ
- (C) ચોસઠ
- (D) છાસઠ

(૬) સંગીતમાં મુખ્યત્વે કેટલા રાગો છે ?

- (A) આઠ
- (B) ચાર
- (C) પાંચ
- (D) બાર

(૭) ગુજરાત કૃષિ યુનિવર્સિટીનું વડું મથક કયું છે ?

- (A) જામનગર
- (B) જૂનાગઢ
- (C) ગાંધીનગર
- (D) દાંતીવાડા

(૮) ભારતમાં લગભગ કેટલા કરોડ હેક્ટર ભૂમિનું ધોવાણ થઈ ચૂક્યું છે ?

(A) ૧૮ કરોડ હેક્ટર

(B) ૧૭ કરોડ હેક્ટર

(C) ૧૫ કરોડ હેક્ટર

(D) ૧૩ કરોડ હેક્ટર

(૯) સંશોધનોનાં વર્ગીકરણમાં કયું સંશોધન આવે છે ?

(A) ભૂમિ સંશોધન

(B) જંગલ સંશોધન

(C) પ્રાણી સંશોધન

(D) ઉપરનાં બધાં જ

(૧૦) શાહજહાંની પત્નીનું નામ _____.

(A) અર્જમંદબાનુબા

(B) અર્જમંદનુના

(C) અર્જમંદબા

(D) અર્જમંદનુ

(૧૧) કયો કોલસો સૌથી ઊંચી જાતનો છે ?

- (A) એન્થ્રેસાઈટ
- (B) પીટ
- (C) લિગ્નાઈટ
- (D) બિટ્યુનિનસ

(૧૨) “પૃષ્ઠીય જળ”નો મુખ્ય સ્રોત કયો છે ?

- (A) નદીઓ
- (B) સરોવરો
- (C) મહાસાગર
- (D) તળાવો

(૧૩) રેતી, પાણી અને ચુનાનાં મિશ્રણને શું કહે છે ?

- (A) મોર્ટર
- (B) ગેલીના
- (C) ખડી
- (D) કોંક્રેટ

(૧૪) રેલવેનાં એન્જિન કેટલાં પ્રકારનાં હોય છે ?

- (A) ૩
- (B) ૬
- (C) ૧૦
- (D) ૨૦

(૧૫) W.P.I. નું પૂરું નામ જણાવો.

- (A) પ્રાઈસ ઈન્ડેક્સ હોલસેલ
- (B) હોલસેલ ઈન્ડેક્સ પ્રાઈસ
- (C) ઈન્ડેક્સ પ્રાઈસ હોલસેલ
- (D) હોલસેલ પ્રાઈસ ઈન્ડેક્સ

(૧૬) પ્રચ્છન્ન બેકારીને બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?

- (A) મોસમી બેકારી
- (B) માળખાગત બેકારી
- (C) ચક્રીય બેકારી
- (D) છૂપી બેકારી

(૧૭) ટેકનોલોજીના સંઘર્ષમાંથી ઉદ્ભવતી બેકારીને કઈ બેકારી કહેવાય ?

- (A) ચક્રીય
- (B) મોસમી
- (C) ઘર્ષણજન્ય
- (D) માળખાગત

(૧૮) સમાજવાદમાં ઉત્પાદનનાં સાધનોની માલિકી કોની હોય છે ?

- (A) આયોજન પંચની
- (B) કેન્દ્ર સરકારની
- (C) રાજ્યની
- (D) બજારતંત્રની

(૧૯) ભારતની ૫૦ ટકા જેટલી ખાંડની મિલો ક્યા બે રાજ્યોમાં આવેલી છે ?

- (A) ગુજરાત અને આસામ
- (B) મહારાષ્ટ્ર અને ઉત્તર પ્રદેશ
- (C) રાજસ્થાન અને બિહાર
- (D) તામિલનાડુ અને કર્ણાટક

(૨૦) વિકાસશીલ અર્થતંત્રની ઓળખ માટેનું લક્ષણ કયું છે ?

- (A) વિકાસશીલ
- (B) માથાદીઠ આવક
- (C) વસ્તી
- (D) ગરીબી

વિભાગ - ૨

- ૧ નીચેના દરેક પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૦
- (૧) વિશ્વની પ્રાચીનતમ સંસ્કૃતિમાં મુખ્યત્વે કઈ-કઈ સંસ્કૃતિનો સમાવેશ થાય છે ?
- (૨) પ્રકૃતિમાં ક્યાં-ક્યાં વૃક્ષોને પવિત્ર ગણીને પૂજાએ છીએ ?
- (૩) ગણિતશાસ્ત્રના પિતા તરીકે _____ ને ઓળખવામાં આવે છે.
- (૪) સંગીત મકરંદમાં _____ પ્રકારની વીણા અને _____ પ્રકારના તાલ વર્ણવ્યા છે.
- (૫) અમદાવાદમાં આવેલ જામા મસ્જિદ ઈ.સ.ની કઈ સાલમાં બાંધવામાં આવી હતી અને તેમાં કેટલા સ્તંભો આવેલા છે ?
- ૨ નીચે પૈકી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૯
- (૧) જૈવિક અને અજૈવિક સંશોધનોનાં ઉદાહરણો આપો.
- (૨) ભારતના સુપ્રસિદ્ધ કિલ્લાઓની યાદી બનાવો.
- (૩) જંગલોના વિનાશ માટેના કારણો જણાવો.
- (૪) ભારતમાં આવેલા વિશ્વ-વારસાનાં કોઈપણ ત્રણ સ્થળનાં નામ જણાવો.
- ૩ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ ત્રણ) ૧૫
- (૧) સૌર ઊર્જા
- (૨) કૃષિક્ષેત્રે આવેલ ટેકનિકલ સુધારા
- (૩) જળ સ્ત્રોતો
- (૪) ખનીજ સંરક્ષણ.
- ૪ નીચેના પૈકી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના સવિસ્તૃત જવાબ આપો : ૧૬
- (૧) વર્તમાન સમયમાં આતંકવાદની સમાજ પર અસરો વર્ણવો.
- (૨) ગુજરાતમાં મહિલા સશક્તિકરણ ક્ષેત્રે હાથ ધરાયેલાં કાર્યો જણાવો.
- (૩) ખનીજો પર આધારિત ઉદ્યોગો વિશે મુદ્દાસર લખો.